

ಅಧ್ಯಾಯ-V

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

5.1 ಪರಿಚಯ

ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಭೌತಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಎಮ್‌ಐಎಸ್, ಥರ್ಡ್ ಪಾರ್ಟಿ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಮಾನಿಟರಿಂಗ್ ಏಜೆನ್ಸಿ (ಟಿಪಿಕ್ಯುಎಮ್‌ಎ), ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ, ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಟಿಸಿ/ಸಿಎಲ್‌ಟಿಸಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಆರ್‌ಜಿಹೆಚ್‌ಎಮ್‌ಒಎಸ್, ಕೆಎಸ್‌ಡಿಬಿ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಪಿಎಮ್‌ಎಸ್) ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು. ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಅನರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸೇರಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ದುಪ್ಪಟ್ಟು /ಹೆಚ್ಚುವರಿ/ಮೋಸದ ಪಾವತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ವಿವರವಾದ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

5.2 ಭೌತಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ನಕಲಿ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು

ಯೋಜನೆಯ ಸಿಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಘಟಕವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹುಡ್ಕೋ/ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಯ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಾಗಿ (ಸಿಎನ್‌ಎ) ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸಿಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪರವಾಗಿ ಸಿಎನ್‌ಎ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವು ದೊರಕದಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯ ಇತರ ಮೂರು ಘಟಕಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಿಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದ 471 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಬಿಎಲ್‌ಸಿ (441 ಪ್ರಕರಣಗಳು) ಮತ್ತು ಎಹೆಚ್‌ಪಿ (30 ಪ್ರಕರಣಗಳು) ಘಟಕಗಳಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿಎನ್‌ಎ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಘಟಕದಡಿಯಲ್ಲಿ 441ರಲ್ಲಿ 229 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹5.62 ಕೋಟಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದತ್ತಾಂಶವು 18 ಅಂಕಗಳ ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಫಲಾನುಭವಿ ಕೋಡನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಉಳಿದ 212 ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಹು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ 471ರ ಪೈಕಿ 284 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಿಎನ್‌ಎ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಪಾಕ್ಷಿಕ ತ:ಖ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಪಾಕ್ಷಿಕ ತ:ಖ್ತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಈ 284 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಮತ್ತು ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಘಟಕಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಕಲಿ ಕ್ಲೈಮ್‌ಗಳಾದವು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2021) ಮೇಲಿನ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಸಹಾಯಧನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಎಮ್‌ಐಎಸ್ ನೊಂದಿಗೆ ಸಿಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಫಲಾನುಭವಿ ದತ್ತಾಂಶದ ನೈಜ ಸಮಯದ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ (ನವೆಂಬರ್ 2019) ಮತ್ತು ಇದು

ಎಹೆಚ್‌ಪಿ/ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಸಿಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ನೊಂದಿಗೆ ನಕಲಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

5.3 ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ (ಯು)ನಲ್ಲಿ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್‌ನ¹⁹ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಎಮ್‌ಐಎಸ್‌ಅನ್ನು ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಘಟಕಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮನೆಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್‌ಗಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ರಿಮೋಟ್ ಸೆನ್ಸಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಸ್‌ಸಿ) ಭುವನ್ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ²⁰ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಫಾಮ್ಯಾಟಿಕ್ಸ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ (ಎನ್‌ಐಸಿ) ಭಾರತ್ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ²¹ ಮೊಬೈಲ್ ಅನ್ವಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಅನ್ವಯಗಳು ಜಿಯೋ ಫೆನ್ಸಿಂಗ್²², ದತ್ತಾಂಶ ದೃಢೀಕರಣ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮಾಡರೆಶನ್ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಅನ್ವಯಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿವೆ:

- ಜಿಯೋಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರದ ದಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕೋನವು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದ ಗರಿಷ್ಠ ಭಾಗವು ಛಾಯಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವಂತೆ ಇರಬೇಕು.
- ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಐದು²³ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆಯರ್‌ನಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕು.
- ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತಗಳೂ ಮನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಯ ಛಾಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು.

5.3.1 ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಿದ್ದು ₹0.97 ಕೋಟಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು

ಭುವನ್/ಭಾರತ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಭುವನ್‌ಎಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಿಎಸ್‌ಎಮ್‌ಸಿ ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಿತ್ತು (ಮೇ 2016). ಬಿಎಲ್‌ಸಿ

¹⁹ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಎನ್ನುವುದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಫೋಟೋ, ವೀಡಿಯೋ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಅಥವಾ ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

²⁰ ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ವಸತಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ದೃಶ್ಯೀಕರಿಸುವ ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಸ್‌ಸಿಯ ಭುವನ್ ವೆಬ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಭುವನ್ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಮೊಬೈಲ್ ಅನ್ವಯವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

²¹ ಭಾರತ್ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ, ಎಹೆಚ್‌ಪಿ/ಬಿಎಸ್‌ಎಸ್‌ಆರ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಎನ್‌ಐಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದೆ.

²² ಜಿಯೋ-ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಫೋಟೋಗಳು ಮನೆಯ ನಿಗದಿತ ಗಡಿಯೊಳಗೆ (10 ಮೀಟರ್) ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ದೃಢೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

²³ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ, ತಳಹದಿ, ಲಿಂಟಲ್, ಛಾವಣಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ

ಘಟಕದಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮನೆಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಆರ್‌ಜಿ‌ಹೆಚ್‌ಸಿ‌ಎಲ್ ಭುವನ್ ಎಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಂದಿರಾ ಮನೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು (ಸ್ವತಃ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಆರ್‌ಜಿ‌ಹೆಚ್‌ಎಮ್‌ಎಸ್ ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾದ) ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಹಂತ-ವಾರು ಮನೆಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂದಿರಾ ಮನೆ ಆಪ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಜಿಪಿಎಸ್ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಪಾವತಿ ದತ್ತಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲಾದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಮ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು 48621 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ, ಭುವನ್‌ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಮತ್ತು ಇಂದಿರಾ ಮನೆ ಎರಡೂ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು. ಇದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡುವ ಜೊತೆಗೆ ₹0.97 ಕೋಟಿಯ²⁴ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಎರಡನೇ ಹಂತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಭುವನ್‌ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬಳಸಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾದ ಮನೆಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಷರತ್ತಿನಿಂದ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ನಕಲು ಮಾಡುವಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯುಂಟಾಯಿತು ಎಂದು ಆರ್‌ಜಿ‌ಹೆಚ್‌ಸಿ‌ಎಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು (ಜನವರಿ 2021).

ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ಗೆ ಭುವನ್‌ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಮೇ 2016ರಿಂದಲೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರ್‌ಜಿ‌ಹೆಚ್‌ಸಿ‌ಎಲ್ ಇಂದಿರಾ ಮನೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

5.3.2 ಕೆಎಸ್‌ಡಿಬಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು

ಸಿಎಸ್‌ಎಮ್‌ಸಿ ತನ್ನ 29ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ಜನವರಿ 2018) ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಭಾರತ್ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿತು ಮತ್ತು 15 ಜನವರಿ 2018ರೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ಎಎಚ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೇಂದ್ರ ಪಾಲನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು 49 ನೇ ಸಿಎಸ್‌ಎಮ್‌ಸಿ ಸೂಚಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2019). ಕೆಎಸ್‌ಡಿಬಿಯು ಭಾರತ್ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ಗೆ ತಾನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಕೆಎಸ್‌ಡಿಬಿ ಪಿಎಮ್‌ಎಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಎಸ್‌ಡಿಬಿ ಪಿಎಮ್‌ಎಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಆದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ನಿಗದಿತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿರಲಿಲ್ಲ.

- ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನೆ/ಮನೆಯ ಗರಿಷ್ಠ ಭಾಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ಮನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅಂದರೆ ಬಾಗಿಲಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು (ಚಿತ್ರ 5.1)

²⁴ ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ₹200ರ ದರದಲ್ಲಿ

ಚಿತ್ರ-5.1: ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮನೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ರಚನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಕೆಎಸ್ಡಿಬಿ ಎಮ್‌ಐಎಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿರುವ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು.

ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು	ಕೆಎಸ್ಡಿಬಿ ಎಮ್‌ಐಎಸ್ ನಲ್ಲಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು
	
	

- ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಥವಾ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಮನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಗಳ ರೇಖಾಂಶ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ವಾಟರ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.
- ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರ-5.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಒಂದೇ ಛಾಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಚಿತ್ರ-5.2: ನಿರ್ಮಾಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿದ ಒಂದೇ ತರಹದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು

ತಳಹದಿ	ಲಿಂಟಲ್	ಭಾವಣಿ	ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವುದು
			
			

ಕೆಎಸ್ಡಿಬಿ ಪಿಎಮ್‌ಎಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಎಮ್‌ಐಎಸ್ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಕೆಎಸ್ಡಿಬಿ ಕೈಗೊಂಡ ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ (ಮಾರ್ಚ್ 2021). ಕಂಡಿಕೆ-3.2.1ರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ,

ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕಂತಿನ ಎರಡನೇ ಪಾಲನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ತಡೆಹಿಡಿದಿತ್ತು, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಅನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸದಿರುವುದು.

ಭಾರತ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗುಂಪು ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಚದುರಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಚದುರಿದ ಮನೆಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಅನ್ನು ಭಾರತ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2021).

ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಘಟಕದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾದ ಗುಂಪು ವಸತಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ವಿಚಲನ ಮತ್ತು ಚದುರಿದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಹೆಚ್‌ಎಫ್‌ಎ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನ ನಿರ್ಬಂಧವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್‌ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಸೋಲಿಸಿತು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳಪೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಎಸ್‌ಡಿಬಿ ಪಿಎಮ್‌ಎಸ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಮತ್ತು ಎಎಚ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿತ್ತು.

5.3.3 ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲಾದ ಹಂತವಾರು ಪಾವತಿಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು

ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 20 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಸಾಧಿಸಿದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಹಂತಕ್ಕೆ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಮನೆಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು (ವಿವರಗಳು ಅನುಬಂಧ 5.1ರಲ್ಲಿ). ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರಗತಿಯ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹಂತವು ಎಮ್‌ಐಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಪ್ರಗತಿಯ ಹಂತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಿರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ದೊರೆಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 19 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತವನ್ನು 'ಭಾವಣೆ' ಎಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರೆ, ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಎಮ್‌ಐಎಸ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತವು 'ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ' ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತನಿಖೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ನಕಲಿ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವಿನ ಬಿಡುಗಡೆ ಗದಗ-ಬೆಟಗರೆ ನಗರಸಭೆ ಪಿಎಂಎವೈ(ಯು) ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಕುರಿತು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಆರ್‌ಜಿಹೆಚ್‌ಸಿಎಲ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು (ಡಿಪಿ) ಕೋರಿದರು (ಜೂನ್ 2017), ಈ ಪ್ರಕರಣವು (ಜೂನ್ 2017) ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಗದಗ-ಬೆಟಗರಿ ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ 2015-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಘಟಕದಡಿಯಲ್ಲಿ 3928 ವಸತಿ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು 1404 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ 245 ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗ್ ಮಾಡಿದ ನಕಲಿ ಫೋಟೋಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ₹1.24 ಕೋಟಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು ಹಾಗೂ ಗದಗ-ಬೆಟಗರಿ ನಗರಸಭೆಯ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ (ಆಗಸ್ಟ್ 2017). ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮದ ಮತ್ತು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದ ಮೊತ್ತದ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕಂಡಿಕೆ-5.3.1ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ, ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಘಟದಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮನೆಗಳ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಆರ್‌ಜಿಹೆಚ್‌ಸಿಎಲ್ ಇಂದಿರಾ ಮನೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ನಕಲಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಜಿಪಿಎಸ್ ನಿರ್ದೇಶಾಂಕಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅಂತರ್ಗತ ಜಿಯೋ-ಫೆನ್ಸಿಂಗ್ ತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಆರ್‌ಜಿಹೆಚ್‌ಸಿಎಲ್ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಬದಲಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ 245 ನಕಲಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗೆ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇಂದಿರಾ ಮನೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಜಿಯೋ-ಟ್ಯಾಂಗಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಅನರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಚಾರ್ಜ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ₹1.24 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಹೊರತಾಗಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಹಾಕಿದ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರವೂ ಮೇಲಿನ 245ರ ಪೈಕಿ 55 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ₹0.58 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ದುರುಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೇಲಿನ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರ ನೆರವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

5.4 ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ

ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ವರದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ(ಯು) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕಂಡಿಕೆ-12.10 ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳೆರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವರದಿಯನ್ನು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಸಿಯ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವರದಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮನೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಆರು ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ 1847 ರಲ್ಲಿ 967 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು (ಶೇಕಡಾ 52) ಮಾರ್ಚ್ 2021ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವಲೋಕನಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

- ಶೇಕಡಾ 10-15ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ನಂತರ ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎ ಮೊದಲ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, 218 ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು 73 ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎ ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಭೇಟಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಿದೆ (ಜುಲೈ 2021).
- ಶೇಕಡಾ 50-60ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ನಂತರ ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎ ತನ್ನ ಎರಡನೇ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಅಂತಿಮ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ 118 ಬಿಎಲ್‌ಸಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 79 (ಶೇಕಡಾ

67) ಮತ್ತು 47 ಎಹೆಚ್‌ಪಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ 29ರಲ್ಲಿ (ಶೇಕಡಾ 62), ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಗತಿಯ ಹಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯ ಭೇಟಿಗಳನ್ನು ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎ ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

- ಟಿಪಿಕ್ಯೂಎಮ್‌ಎ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವರದಿಯನ್ನು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಇನ್ನೂ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎಮ್‌ಎಮ್‌ಸಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು (ಜುಲೈ 2021).

5.5 ಸಿಎಲ್‌ಟಿಸಿಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ

ಯೋಜನೆ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಿಕೆ, ಹಣಕಾಸು ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು/ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು 111²⁵ ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಿಎಲ್‌ಟಿಸಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2016ರಿಂದ ಮೇ 2020).

ಆಯ್ದ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಿಎಲ್‌ಟಿಸಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

- ಕೊಳೆಗೇರಿಗಳ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು, ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿವಿಧ ವಸತಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ, ನಗರ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳ ಮತ್ತು ಡಿಪಿಆರ್‌ಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ನವೀನ ಹಸಿರು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು/ಉತ್ತಮ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ/ವಿಪತ್ತು ನಿರೋಧಕ ನಿರ್ಮಾಣ, ಇವುಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಭಾವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು, ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಸಿಎಲ್‌ಟಿಸಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ವರೂಪಗಳು, ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು/ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳು, ಲಿಂಗ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ತರಬೇತಿ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಿಎಲ್‌ಟಿಸಿಗಳು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

5.6 ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿವೆ. ಅಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತದ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಐಐಟಿಗಳು, ಎನ್‌ಐಟಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ), ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ವಿನ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಯೋಜನೆಯು ಸಿಎಸ್‌ಎಮ್‌ಸಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 100ರಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಪಿಎಮ್‌ಎವೈ ಯೋಜನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಎನ್‌ಎ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದನ್ನು (ಜೂನ್ 2021) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ/ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಲೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

²⁵ 2016ರಲ್ಲಿ 19, 2017ರಲ್ಲಿ 10, 2018ರಲ್ಲಿ 64, 2019ರಲ್ಲಿ 15 ಮತ್ತು 2020ರಲ್ಲಿ 3

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ಘಟಕದ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಆರ್‌ಜಿ‌ಹೆಚ್‌ಸಿ‌ಎಲ್ ವಿನಂತಿಸಿದೆ (ಮಾರ್ಚ್ 2020) ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2021).